

Η ανάλυση των στοιχείων στο Παρατηρητήριο στο αρχαίο θέατρο **ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΟΙΝΙΑΔΩΝ**.

βασίσθηκε στην εργασία που εκπόνησε ειδική επιστημονική ομάδα υπό τους κ.κ. Λάζαρο Κολώνα τ. γενικό Διευθυντή Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού, Μαρία Γάτση Προϊσταμένη ΛΣΤ' ΕΠΚΑ και Γιώργο Σταμάτη Αρχαιολόγο στη ΛΣΤ' ΕΠΚΑ.

Η εργασία αυτή αποτελεί και το κυρίως υλικό, στο οποίο στηρίχθηκε το «ΔΙΑΖΩΜΑ» για τη συγκρότηση του σχετικού χορηγικού φακέλου.

Τα αρχαία θέατρα της Αιτωλοακαρνανίας

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΟΙΝΙΑΔΩΝ

Παρελθόν - Παρόν - Μέλλον

Η Αιτωλοακαρνανία, ένα από τα σημαντικότερα τμήματα του Ελλαδικού χώρου, για πολλά χρόνια έμεινε στο περιθώριο της ιστορικής και αρχαιολογικής έρευνας. Ίσως το απόμερο της περιοχής ή το γεγονός ότι βρέθηκε έξω από τους μεγάλους θορύβους της ιστορίας συνετέλεσε σ' αυτήν την περιέργη ερευνητική μοναξιά. Και όμως ο χώρος αυτός υπήρξε σημαντικός. Καθώς ήταν κομβικό σημείο ποικίλων φυλετικών και πολιτιστικών συναντήσεων, έκανε νωρίς την ιστορική του παρουσία και συνετέλεσε αποφασιστικά στη διαμόρφωση του ιστορικού γίνεσθαι της πατρίδας μας. Πληθώρα ιστάμενων μνημείων, οχυρώσεις, ιερά, ακροπόλεις, μαρτυρούν την εξέλιξη και τον πολιτισμό του αρχαίου κόσμου. Αψευδής μάρτυρας της παραπάνω διαπίστωσης αποτελεί η ύπαρξη αρχαίων θεάτρων που πέρα των άλλων σηματοδοτεί και το πολιτιστικό γίνεσθαι της περιοχής.

Μέχρι σήμερα έχουν αποκαλυφθεί πέντε θέατρα, είναι γνωστή η θέση ενός ακόμη έκτου και πιθανολογείται η ύπαρξη ενός εβδόμου. Ανήκουν στις πόλεις Οινιάδες, Στράτο, Μακύνεια, Καλυδώνα, Πλευρώνα, Αμφιλοχικό Άργος. Από τα

θέατρα αυτά το πρώτο έχει πλήρως ερευνηθεί και δημοσιευθεί, ενώ το δεύτερο, αν και έχει ερευνηθεί και μελετηθεί, εκκρεμεί η δημοσίευση της μελέτης του. Τα τρία θέατρα Μακύνειας, Καλυδώνας, Πλευρώνας βρίσκονται στο στάδιο της έρευνας και μελέτης, γι' αυτό και τα στοιχεία που παρέχονται έχουν προκαταρκτικό χαρακτήρα. Το θέατρο του Αμφιλοχικού Άργους δεν έχει ερευνηθεί, γι' αυτό και περιοριζόμαστε σε απλή αναφορά της θέσης, όπου είναι ορατά διάσπαρτα αρχιτεκτονικά μέλη του (εδώλια κλπ).

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή κάθε θεάτρου, καθώς και πίνακας με τις εργασίες που πρέπει να γίνουν για την προστασία, έρευνα και ανάδειξή τους.

Κοντά στις εκβολές του Αχελώου ποταμού, 6 χλμ. Δ. του σημερινού χωριού Κατοχή, στον κατάφυτο από βελανιδιές λόφο «Τρίκαρδος» δεσπόζουν τα ερείπια της ακαρνανικής πόλης των Οινιαδών. Λόγω της στρατηγικής της θέσης αποτέλεσε το μήλο της έριδος μεταξύ Αιτωλών και Ακαρνάνων. Ήδη από τον 5^ο αι. διαθέτει ισχυρή και εκτεταμένη οχύρωση. Μεγάλη άνθισή της παρατηρείται στους 4^ο και 3^ο αι. π.Χ., λόγω της στρατηγικής της θέση. Στο εσωτερικό της πόλης έχει ερευνηθεί μεγάλο μέρος της Αγοράς, το δημόσιο λουτρό, το λεγόμενο «οικοδόμημα στο λόφο» και το θέατρο. Ένα από τα λιμάνια της πόλης βρίσκεται στο ΝΔ. άκρο της με ξεχωριστή οχύρωση. Μοναδικό μνημείο πλάι στο λιμάνι αποτελούν τα νεώρια, κτίριο που χρησίμευε για την ανάσυρση, επισκευή και παραμονή πλοίων.

Μεταξύ των ανασκαμμένων μνημείων σημαντική θέση κατέχει το θέατρο της αρχαίας πόλης που βρίσκεται κοντά στην Αγορά. Οι πρώτες έρευνες πραγματοποιήθηκαν από τον αμερικανό αρχαιολόγο B. Powell, στη συνέχεια μελετήθηκε από H. Bulle, E. Fiechter και A. v. Gerkan, ενώ οι νεώτερες έρευνες από την Ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία και το Ινστιτούτο Κλασικής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου της Βιέννης. Το κοίλο του θεάτρου είναι κατά το μεγαλύτερο μέρος λαξευμένο στο φυσικό βράχο, ενώ το υπόλοιπο είναι κτισμένο από ασβεστολιθικές λιθοπλίνθους. Από αυτές διατηρούνται οι κατώτερες τρεις σειρές που φέρουν απελευθερωτικές επιγραφές. Διακρίνονται 28 σειρές εδωλίων που χωρίζονται με 12 κλίμακες σε 11 σφηνοειδείς ενότητες (κερκίδες). Περιμετρικά της ορχήστρας, διαμέτρου 16, 14 μ., υπάρχει λίθινο κράσπεδο και αποχετευτικός αγωγός απορροής ομβρίων υδάτων. Από το σκηνικό οικοδόμημα διατηρούνται θεμέλια τοίχων του προσκηνίου, των παρασκηνίων και της σκηνής. Το θέατρο έχει μελετηθεί από τον καθηγητή Σάββα Γώγο, ο οποίος στη μελέτη του υποστηρίζει ότι υπάρχουν δύο φάσεις οικοδόμησής του, μία στον 4^ο και μία στον 3^ο αι. π.Χ.

Εκτός από την έρευνα του θεάτρου η Ελληνική Αρχαιολογική Υπηρεσία κατά τα έτη 2002-2006 έκανε εργασίες στερέωσης των αναλημματικών του κοίλου τοίχων, ορισμένων εδωλίων, καθώς και καθαρισμό του αγωγού απορροής των ομβρίων υδάτων. Για την πληρέστερη αποκατάσταση του θεάτρου πρέπει να γίνουν οι ακόλουθες εργασίες:

		ΠΕΛΙΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΣΩΣΤΙΚΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ανασκαφή στον όμορο χώρο πίσω από τον τοίχο της σκηνής και περιμετρικά του κοίλου για τον ασφαλέστερο προσδιορισμό των ορίων του κοίλου
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	70.000 €
	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Στερέωση των αναλημματικών τοίχων του κοίλου 2. Καθαρισμός και στερέωση του αποχετευτικού αγωγού του κοίλου και της ορχήστρας 3. Συμπλήρωση τμημάτων των λαξευμένων στο βράχο κερκίδων και ανάταξη της τεχνητής με ενεπίγραφες λιθοπλίνθους σωζόμενης κερκίδας 4. Στερέωση και ανάταξη των θεμελίων της σκηνής 5. Διαμόρφωση της πρόσβασης στο θέατρο
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	120.000 €
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	Υπάρχει λεπτομερής τοπογραφική αποτύπωση, καθώς επίσης και τρισδιάστατες αναπαραστάσεις των οικοδομικών φάσεων του σκηνικού οικοδομήματος από τον καθηγητή κ. Σάββα Γώγο
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	Θα προσδιορισθεί μετά την ολοκλήρωση της σύνταξης της Μελέτης και την έγκρισή της από το ΥΠΠΟ

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΒΟΛΗ - ΑΝΑΔΕΙΞΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Θα προκύψει μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω εργασιών
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
	ΧΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	-
		ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-
		ΚΟΣΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	-

Αεροφωτογραφία του λόφου Τρίκαρδου, όπου αναπτύσσεται η αρχαία πόλη των Οινιαδών

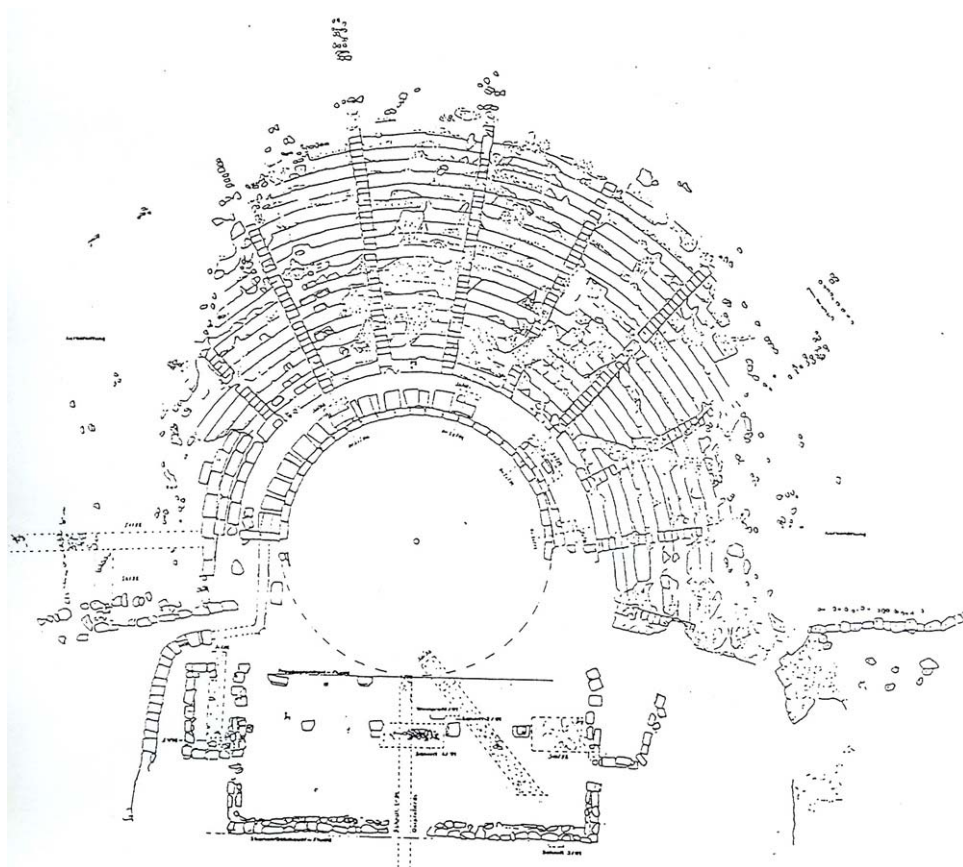
Λεπτομέρεια του λόφου Τρίκαρδου, στην οποία διακρίνεται το θέατρο των Οινιαδών

Αεροφωτογραφία του θεάτρου των Οινιαδών

Αποψη της ορχήστρας του θεάτρου των Ονιαδών

Σχεδιαστική αποτύπωση του θεάτρου των Ονιαδών

Γραφικές αναπαραστάσεις των οικοδομικών φάσεων I και II του σκηνικού οικοδομήματος του θεάτρου των Οινιαδών από τον καθηγητή Σάββα Γώγο